

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Daniely Zemanové a Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **D. B.**, zast. Mgr. Ing. Janem Boučkem, advokátem se sídlem Opatovická 1659/4, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, ve věci ochrany před nezákonným zásahem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2018, čj. 8 A 39/2018-24,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobou podanou u městského soudu se žalobce domáhal ochrany před nezákonným zásahem. Dožadoval se, aby soud určil, že kontrola, kterou Magistrát hlavního města Prahy, odbor dopravních agend, zahájil vůči žalobci dne 23. 1. 2018 v 21:20 hod. (na adrese Hellichova 3, Praha 1) a ukončil posledním kontrolním úkonem dne 30. 1. 2018 (protokol o výsledku kontroly č. T/20180123/1/Ht), a kterou při výkonu státního odborného dozoru v silniční dopravě formálně provedla Bc. J. H., byla nezákonná. K účasti na kontrole byly přizvány také pověřené osoby, zaměstnanci hl. m. Prahy.

[2] Městský soud ve shora označeném rozsudku konstatoval, že tvrzený zásah není nezákonný a žalobu zamítl. K tomu uvedl, že použití institutu přizvané osoby bylo nezbytné pro zjištění skutečného stavu věci. Pověření přizvaných osob k provádění kontrolních jízd též bylo v souladu se zákonem.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti doslovně zopakoval tvrzení a právní úvahy obsažené v žalobě. Nad rámec reprodukce toho, co uvedl již v žalobě, namítl pouze, že *„soud věc nesprávně právně posoudil a ve svém rozhodnutí se zjevně nezabýval otázkami, které byly ve správní žalobě na ochranu před nezákonným zásahem podle § 82 s.ř.s. nastoleny ohledně úlohy a oprávnění přizvaných osob v rámci státní kontroly. Eufemisticky lze podotknout, že »žalobce o voze a soud o koze«“*.

[4] Pouze pro přehlednost je třeba uvést, že stěžovateli vadí, že důležitou součást kontroly (mj. kontrolní nákup) vykonaly přizvané osoby, které kontrolní orgán předem úkoloval. Upozorňuje, že dle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), může kontrolu provést pouze kontrolní orgán a nikoliv přizvaná osoba. Navíc se přizvané osoby neprokázaly žádným zákonným způsobem. Neměly ani pověření ke konkrétní kontrole.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel v ní fakticky opakuje totéž, co uvedl již v žalobě. Podle žalovaného byla kontrola provedena v souladu se zákonem a k žádnému zásahu do práv žalobce nemohlo dojít. Stěžovatelovu argumentaci považoval za účelovou. Žalovaný tedy navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl.

[6] NSS zjistil, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] NSS předesílá, že již rozhodoval ve skutkově obdobném případě, v němž tentýž advokát, jako je nynější zástupce, za jiného klienta podal téměř na vlas stejnou kasační stížnost. V rozsudku ze dne 22. 5. 2018, čj. 8 As 35/2018-52, NSS zejména kritizoval chabou kasační stížnost (body 6 až 11 cit. rozsudku), ale také výslovně potvrdil závěry městského soudu ohledně možnosti přizvané osoby provádět kontrolní jízdu bez účasti kontrolujícího (bod 12). V intencích těchto závěrů posoudil NSS i tuto kasační stížnost.

[9] NSS ve shodě s výše cit. rozsudkem osmého senátu poznamenává, že stěžovatel v kasační stížnosti pouze doslovně opakuje argumentaci, kterou předestřel již v žalobě. Nijak nereaguje na to, jak se s ní vypořádal městský soud; nad rámec žaloby snad uvedl jen dvě věty citované v bodě [3] shora (k minimu kasačních námitek viz blíže např. rozsudky NSS ze dne 26. 10. 2007, čj. 8 Afs 106/2006-58, a ze dne 14. 6. 2017, čj. 3 As 123/2016-40). NSS přitom nemůže pominout bezprospěšnou šablonovitost kasační stížnosti. Samo o sobě by ještě nevadilo, že zástupce stěžovatele poslal na zdejší soud v řadě věcí takřka identické kasační stížnosti (např. sp. zn. 8 As 35/2018, 2 As 126/2018, 2 As 127/2018, 2 As 128/2018, 10 As 25/2018). Avšak v nyní posuzované věci – třeba v bodě 13 kasační stížnosti – nesprávně jmenuje čtyři osoby (místo dvou osob), které měly být přizvány ke kontrole. Tento jeho zřejmý omyl pramení z kopírování téže argumentace bez jakékoliv návaznosti na rozhodovací důvody městského soudu. I proto není na místě, aby NSS stěžovatele obšírně přesvědčoval o vadnosti jeho argumentů.

pokračování

[10] Jde-li o stěžovatelem vznesené výtky, NSS nemá pochyb o tom, že je městský soud posoudil správně. NSS se ztotožňuje s jeho závěry, které jsou navíc opřeny o judikaturu zdejšího soudu a též o praxi městského soudu. V podrobnostech lze tedy odkázat na rozsudek městského soudu.

[11] V posuzované kauze byla kontrola zahájena dne 23. 1. 2018 v 21:20 hod. na adrese Hellichova 3, Praha 1, a to prvním z úkonů bezprostředně předcházejících předložení pověření ke kontrole (viz výše specifikovaný protokol o kontrole). Nástup cestujících na Hellichově ulici a jimi provedený kontrolní nákup [§ 8 písm. b) kontrolního řádu] tedy byl prvním z kontrolních úkonů ve smyslu § 5 odst. 2 písm. c) téhož zákona. Z kontrolní jízdy obě přizvané osoby pořídily záznamy, ve kterých shodně uvedly čas a místo nástupu a výstupu, popsaly trasu, identifikovaly vozidlo a dále uvedly údaje o vybavení vozidla, placení jízdného a vydávání dokladu o zaplacení přepravy. Kontrolující osoba pak pokračovala v dalších úkonech kontroly bezprostředně po vystoupení přizvaných osob z vozidla.

[12] Již jen z prvního čtení kontrolního řádu je jasné, že tento zákon umožňuje, aby ke kontrole byly přizvány fyzické osoby, prostřednictvím kterých lze opatřit podklady již před zahájením kontroly. Dle § 3 odst. 1 kontrolního řádu totiž [*k*]*ontrolní orgán může provádět* před *zahájením kontroly úkony, jejichž účelem je opatření podkladů pro posouzení, zda zahájit kontrolu.* Dle odst. 2 téhož ustanovení pak platí, že pokud navazuje *na tyto úkony kontrola, mohou sloužit skutečnosti takto získané jako* podklad pro kontrolní zjištění (zvýraznění doplněno). Kontrolní řád pak v § 6 umožňuje kontrolnímu orgánu přizvat k účasti na kontrole v zájmu dosažení jejího účelu fyzickou osobu, které vystaví pověření a poučí ji o jejích právech a povinnostech při účasti na kontrolu. Dle § 6 odst. 3 se *práva a povinnosti kontrolované osoby a povinné osoby vůči přizvané osobě* [...] *řídí přiměřeně ustanoveními tohoto zákona o právech a povinnostech kontrolované osoby a povinné osoby vůči kontrolujícímu*.

[13] NSS souhlasí se stěžovatelem, že kontrolu může provádět pouze kontrolní orgán. Kontrolní řád však výslovně umožňuje využít přizvanou osobu k jednotlivému kontrolnímu úkonu (k účasti na kontrole), tj. nikoli k jejímu celkovému provedení. Přitom stanoví, že se tak může stát za podmínky, že k tomu dochází v zájmu dosažení účelu kontroly (§ 6 odst. 1). Pokud by se přizvané osoby mohly kontroly účastnit pouze v přítomnosti kontrolující osoby, tento zákonný institut by byl nepřípustně zúžen jen na použití znalců, tlumočníků atd. Přizvané osoby by bez účasti kontrolní osoby nemohly provádět třebas kontrolní nákupy, což je jedna ze stěžejních funkcí, pro které tento institut zákonodárce vložil do kontrolního řádu.

[14] Kontrolní orgány samozřejmě nemohou k různým kontrolám přibírat osoby dle jejich libosti. Takové jednání by naráželo na zásadu, dle níž správní orgán uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena (§ 2 odst. 2 správního řádu). Rozhodnutí, zda a jaké osoby, k jakým úkonům v rámci kontrolní činnosti, budou ke kontrole přizvány, závisí tedy na správním uvážení kontrolního orgánu. Nepominutelným požadavkem tedy je, aby účast přizvané osoby byla potřebná k dosažení účelu kontroly. V posuzované kauze šlo

hlavně o to, aby prvotní úkony kontroly nebyly prozrazeny [viz např. Jemelka, L. - Vetešník, P. - Libosvár, O. *Zákon o kontrole. Komentář.* 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, komentář k § 6 a k § 8 písm. b)], jinak by kontrola postrádala smysl (bylo by ohroženo zjištění skutečného stavu věci ve smyslu § 3 správního řádu). Přepravce by neměl vědět, že probíhá kontrolní jízda. Proto zde byla legitimní potřeba, aby tyto úkony prováděly osoby, které kontrolovaný nemohl znát z vlastní činnosti, tzn. přizvané osoby (§ 6 kontrolního řádu), nikoliv jemu potenciálně známé osoby kontrolující (§ 4).

[15] Pro tento závěr svědčí i ustálená judikatura, která činnost přizvaných osob, jež prováděly kontrolní jízdy, bez výhrady akceptovala (srov. např. rozsudky ze dne 2. 11. 2005, čj. 2 Afs 104/2005-81, č. 1083/2007 Sb. NSS; ze dne 28. 2. 2008, čj. 9 As 31/2007-87; ze dne 13. 9. 2016, čj. 6 As 159/2016-40; ze dne 26. 10. 2016, čj. 1 As 254/2016-39 a ze dne 14. 6. 2017, čj. 5 As 305/2016-22, poslední tři ve věci *EURO TAXI HATĚ*). Byť to bylo ve vztahu k jiné zákonné úpravě, poselství tohoto logického názoru zůstává zachováno i v nynější situaci, kdy se na činnost veřejné zprávy vztahuje kontrolní řád z roku 2012. Netřeba opomenout, že přizvané osoby samozřejmě nemohou – podobně jak úřední osoby – postrádat záruku nepodjatosti [§ 10 odst. 1 písm. b) kontrolního řádu; srov. též rozsudek ze dne 11. 8. 2010, čj. 2 As 60/2010-113, bod 25] a nemohou být nevěrohodné (již cit. rozsudek č. 1083/2007 Sb. NSS). V tomto směru ovšem stěžovatel v celém řízení nic nenamítal.

[16] Liché jsou též výtky ohledně nedostatků pověření přizvaných osob. Kontrolní řád vyžaduje písemnou formu pověření k jednotlivé kontrole [§ 4 odst. 3 písm. a)], avšak ve vztahu k osobě, která provádí samotnou kontrolu, nikoliv ve vztahu k přizvané osobě. Dle NSS musí mít i pověření přizvané osoby písemnou formu. Avšak nelze požadovat, aby každé takové pověření přizvané osoby bylo vyhotoveno pro konkrétní kontrolu, která se koná jen na určitém místě v určitý čas a míří na konkrétní osobu kontrolovaného a jeho vozidlo. Takto exaktně ostatně ani nelze předvídat parametry plánované kontroly na úseku silniční dopravy, a to zejména, jde-li o kontrolu řidičů, kteří nabízejí a provozují dopravu přes mobilní aplikace typu UBER.

[17] S ohledem na výše uvedené NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. července 2018

Zdeněk Kühn
předseda senátu